

Dret de la seguretat social I

Codi: 100501

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500258 Relacions Laborals	OB	3	1

Professor/a de contacte

Nom: Angel Giménez Ricart

Correu electrònic: Angel.Gimenez@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: Sí

Equip docent

Lluis Moya Soler

Maria Pilar Garcia Lopez

Anna Maria Belmonte Garrido

Prerequisits

Per realitzar un correcte seguiment d'aquesta assignatura és necessari haver superat prèviament les assignatures "Dret del Treball I" i "Dret del Treball II", donat que tan una com l'altra ofereixen una formació bàsica en relació al marc jurídic de les relacions laborals individuals i col·lectives sense la qual no es poden entendre ni analitzar adequadament les qüestions que es tracten a "Dret de la Seguretat Social I".

Objectius

L'objectiu essencial d'aquesta assignatura és l'adquisició de nocions bàsiques de Seguretat Social, el coneixement i comprensió de les institucions jurídiques instrumentals de la mateixa (estructura, gestió cotització, enquadrament) i l'estudi d'algunes prestacions (IT, Maternitat, Paternitat, Atur).

Competències

- Aplicar les tecnologies de la informació i de la comunicació en els diferents àmbits d'actuació.
- Assessorar i gestionar en matèria de seguretat social, assistència social i protecció social complementària.
- Comunicar i defensar un projecte oralment.
- Expressar idees o fets d'una manera clara i persuasiva.
- Preparar, redactar i formalitzar els escrits generals en els tràmits administratius i judicials.
- Redactar i formalitzar informes i escrits.
- Tenir capacitat de decisió, agudesa per prendre decisions i capacitat de jutjar.
- Treballar de manera autònoma.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar les tecnologies de la informació i de la comunicació en els diferents àmbits d'actuació.
2. Classificar les prestacions del sistema de seguretat social: assistència sanitària, incapacitat temporal, maternitat, paternitat i incapacitat permanent.
3. Comprendre el significat i el procediment de cada un dels tràmits i els mitjans d'impugnació en cada supòsit.
4. Comunicar i defensar un projecte oralment.
5. Expressar idees o fets d'una manera clara i persuasiva.
6. Redactar i formalitzar informes i escrits.
7. Tenir capacitat de decisió, agudeses per prendre decisions i capacitat de jutjar.
8. Treballar de manera autònoma.

Continguts

UNITAT 1. FORMACIÓ HISTÒRICA I CONFIGURACIÓ.

- 1.- Els riscos socials i la protecció dels estats de necessitat.
- 2.- Tècniques inespecífiques i Tècniques específiques de protecció
- 3.- Concepte i models de sistemes de Seguretat Social.
- 4.- El sistema espanyol de Seguretat Social.
  - 4.1.-Antecedents normatius i situació actual.
  - 4.2.-El model constitucional de sistema de Seguretat Social. Nivells del sistema
- 5.- Fonts del sistema de Seguretat Social: Fonts Internacionals y fonts internes
- 6.- Competències de les Comunitats Autònomes en matèria de Seguretat Social.

UNITAT 2. CONFIGURACIÓ I ÀMBIT SUBJECTIU DEL SISTEMA DE SEGURETAT SOCIAL.

- 1.- Estructura del nivell contributiu de la Seguretat Social. Àmbit subjectiu del sistema de la Seguretat Social. Criteris delimitadors
- 2.- Acció protectora del sistema de la Seguretat Social. Concepte i aspectes generals.
- 3.- La prestació:
  - 3.1: Concepte
  - 3.2: Classes
  - 3.3: Característiques
  - 3.4: Requisits
  - 3.5: Prescripció i caducitat.
  - 3.6: Reintegrament .

UNITAT 3. GESTIÓ DE LA SEGURETAT SOCIAL.

- 1.- Gestió de la Seguretat Social. Concepte
- 2.- Entitats gestores i Serveis Comuns

2.1: Concepte, enumeració i funcions.

2.2: Organització.

3.- Entitats col·laboradores: Les Mútues.

4.- La col·laboració de les empreses.

UNITAT 4. EL RÈGIM GENERAL : AMBIT SUBJECTIU I ACTES D'ENQUADRAMENT.

1.- Àmbit subjectiu del Règim General.

1.1. Criteris de delimitació

1.2. Subjectes protegits: incusions, exclusions i assimilats

1.3.. L'enquadrament dels socis i alts càrrecs de les societats mercantils

2.- Inscripció.

2.1. Concepte.

2.2. Subjectes.

2.3. Forma

2.4 Efectes

3.- Afiliació.

3.1. Concepte.

3.2. Subjectes.

3.3. Forma

3.4. Efectes.

4.-Altes

4.1 Concepte

4.2 Subjectes i forma

4.3 Efectes

4.4 Classes

5.-Baixes

5.1 Concepte

5.2 Subjectes y Forma

5.3 Efectes

UNITAT 5. FINANÇAMENT, COTITZACIO I RECAPTACIO

1.-Finançament de la Seguretat Social. Concepte i Fonts

2.-Cotització.

- 2.1. Concepte.
- 2.2. Subjectes: obligats i responsable.
- 2.3. Responsabilitats derivades en matèria de cotització.
- 2.4. Conceptes per els que es cotitza.
- 2.5: El mecanisme de la cotització
  - 2.5.1: Base
  - 2.5.2: Tipus
  - 2.5.3: Quota.
  - 2.5.4: Supòsits especials
- 3.- La recaptació: Concepte i classes:
  - 3.1: La recaptació voluntària:
    - 3.1.1: Concepte.
    - 3.1.2: Forma
    - 3.1.3: La presentació de documents
    - 3.2.4: Efectes.
    - 3.2.5: Reclamacions Administratives
  - 3.2: La recaptació executiva
- 4.- L'aplaçament de deutes

UNITAT 6. ACCIDENT DE TREBALL I MALALTIA PROFESSIONAL. RESPONSABILITATS.

- 1.-Fet Causant professional. Conseqüències
- 2.- Accident de treball. Concepte, elements i delimitació.
- 3.-La malaltia professional. Concepte i elements
- 4.-Las responsabilitats empresarials
  - 4.1: Responsabilitats en matèria de accients de treball i malaltia profesional
  - 4.2: Responsabilitats en matèria de prestacions : Elsprincipis d'automaticitat i subsidiarietat.
  - 4.3: Altres responsabilitats

UNITAT 7. INCAPACITAT TEMPORAL PER AL TREBALL

- 1.- Concepte.
- 2.- Subjectes beneficiaris i requisits.
- 3.- Prestacions.

4.-Gestió i dinàmica de la prestació.

UNITAT 8. ATUR.

1.-Concepte.

2.-Suposits i beneficiaris.

3.-Nivell contributiu:

3.1: Requisits

3.2: La situació legal de desocupació

3,3: La prestació: Càlcul, dinàmica y gestió

3.4.-La capitalització de la prestació

4.-Nivell assistencial

4.1.-Situacions protegides

4.2.-Requisits

4.3.-Prestació

4.4.-Classes

UNITAT 9. RISC DURANT L'EMBARÀS I LA LACTÀNCIA NATURAL. PRESTACIONS DE MATERNITAT I PATERNITAT.

1.- La prestació per risc durant l'embaràs.

1.1.-Concepte i subjectes beneficiaris.

1.2.-Requisits i contingut.

1.3.-Gestió i dinàmica de la prestació.

2.-La prestació per risc durant la lactància natural.

2.1.-Concepte i subjectes beneficiaris.

2.2.-Requisits i contingut.

2.3.-Gestió i dinàmica de la prestació.

3.-La prestació per maternitat.

3.1.-Concepte.

3.2.-Beneficiaris i requisits.

3.3.-Prestacions.

3.4.-Gestió i dinàmica de les prestacions.

4.-La prestació per paternitat.

4.1.-Concepte.

4.2.-Beneficiaris i requisits.

4.3.-Prestació.

4.4.-Gestió i dinàmica de la prestació.

5.-La prestació per cura de fill amb cancer o altre malaltia greu

5.1.-Concepte

5.2.-Beneficiaris i requisits

5.3.-Prestació

5.4.-Gestió i dinàmica de la prestació

Metodologia

El procés d'aprenentatge dels/les alumnes en el marc d'aquesta assignatura s'organitzarà a partir dels tres tipus d'activitats formatives que s'exposen a continuació:

1. ACTIVITATS DIRIGIDES

Les activitats dirigides són totes aquelles que es desenvolupen a l'aula, en els horaris previstos per a l'assignatura i sota la direcció del professor.

Consisteixen en l'exposició per part del professor de diversos aspectes del temari, prenent com a base la normativa aplicable i els esquemes que prèviament s'hauran facilitat a través de l'Espai Docent de l'assignatura dins del Campus Virtual. Per al correcte seguiment de les classes teòriques, és imprescindible que tots els alumnes i les alumnes disposin durant les classes teòriques d'una recopilació de normativa de seguretat social degudament actualitzada. També farà falta una edició actualitzada de l'Estatut dels Treballadors.

2. ACTIVITATS SUPERVISADES

Les activitats supervisades suposaran la realització d'una sèrie de tasques de format divers que s'executaran fora o dins de l'aula, però que posteriorment són objecte de supervisió i verificació a través del treball a l'aula proposat en el marc de la mateixa activitat: visionat i comentari de pel·lícules relacionades amb el tema, identificació i estudi del marc normatiu d'una determinada institució, lectura i comprensió de jurisprudència, recerca de fonts bibliogràfiques, càlculs de cotització i de prestacions, exposició pels alumnes de la resolució de casos pràctics prèviament proposats, etc. En alguns casos l'objectiu de les activitats pràctiques serà aprofundir sobre aspectes analitzats en el marc de les classes teòriques i en uns altres tractar qüestions noves, que no s'hauran abordat abans en aquell context.

Consistiran en l'execució de 3 activitats pràctiques, cadascuna de les quals inclou treball previ i posterior fora de l'aula i un treball presencial a l'aula. Dos d'aquestes tres activitats finalitzaran amb una avaluació consistent en la resolució d'un cas pràctic, pel qual es podrà disposar de tota la legislació i del material de consulta que l'alumne consideri necessari (manuals, anotacions, etc.).

El treball previ i les activitats pràctiques en les quals així s'indiqui, es podran executar en grup. La resolució dels casos pràctics avaluables s'executaran individualment, en tots els casos.

El plantejament de les activitats pràctiques es durà a terme a partir dels supòsits que es presentaran en classe per part del professor responsable.

3. ACTIVITATS AUTÒNOMES

Les activitats autònomes són totes aquelles en les quals els/les estudiants organitzen el seu temps i esforç de forma autònoma, ja sigui individualment o en grup, com la recerca i l'estudi de bibliografia, l'elaboració d'esquemes o resums, cerca de documentació i jurisprudència, etc. En el marc d'aquesta assignatura la part

essencial de les activitats autònomes es vincula al seguiment de les classes teòriques, a la preparació de l'examen final teòric, i a la preparació i realització de les activitats pràctiques supervisades proposades

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	22,5	0,9	2, 3
Tipus: Supervisades			
Pràctiques	22,5	0,9	1, 4, 5, 6, 7, 8
Tipus: Autònomes			
Estudi,	100	4	2, 3, 7, 8

Avaluació

SISTEMES D'AVUACIÓ I DE QUALIFICACIÓ

1.-ORDINARI: combina l'avaluació continuada de les activitats pràctiques, la consolidació i comprensió dels coneixements teòrics/pràctics i la resolució d'un examen final teòric. Podran acollir-se a aquest sistema tots els alumnes matriculats en l'assignatura. La qualificació màxima de l'assignatura és de 100 punts que es desglossen.

1.1 Avaluació continuada de les classes pràctiques. (activitats supervisades)

a/ Requereix lliurar la documentació que en cada cas s'indiqui i resoldre a l'aula les activitats proposades. Es ponderarà: la presentació dels treballs proposats pel docent responsable de pràctiques, així com la seva qualitat i esforç en la seva elaboració: 7 Punts màxim.

b/ Pondera l'assistència, l'actitud en classe i la participació: 3 Punts màxim.

c/ Dues activitats d'avaluació consistents en la resolució de casos pràctics de forma individual a l'aula, en la qual l'alumne disposarà de la legislació vigent i del material de consulta que consideri necessari. Aquestes activitats es realitzaran en els dies fixats al cronograma que s'exposarà al Campus Virtual i es realitzaran (orientativament) en els mesos de novembre i desembre. 10 Punts cada activitat pràctica, la qual cosa suposa un total de 20 punts màxim.

1.2: Prova de consolidació i comprensió de coneixements teòric/pràctics, consistent en la resolució d'un Test amb respostes alternatives, que es resoldrà l'últim dia de classe (excepte una altra indicació que constarà al cronograma). Les respostes errònies descomptaran nota proporcionalment. Puntuació màxima 20 punts.

1.3 Examen final teòric que es realitzarà en les dates fixades per la Universitat. Podran presentar-se a aquest examen tots els alumnes matriculats en l'assignatura. Constarà de 5 preguntes d'extensió mitjana totes elles relacionades amb les matèries contingudes al programa de l'assignatura. Cadascuna de les preguntes de l'examen es qualificarà de 0 a 10 punts. La qualificació màxima serà de 50 punts. Dues preguntes en blanc o amb resposta totalment equivocada, suposen el suspens de l'examen. En aquest cas la qualificació final màxima de l'assignatura serà de 4.

Per aprovar l'assignatura cal que es donin conjunta i simultàniament les següents circumstàncies:

.-Que la suma de totes les activitats d'avaluació arribi a 50 punts.

.-Haver aprovat l'examen final teòric, la qual cosa suposa haver obtingut una nota mínima de 25 punts en aquesta prova i no haver deixat dues preguntes en blanc o mal contestades íntegrament.

La qualificació final de l'assignatura s'obté de la suma de totes les activitats avaluable indicades dividida entre 10, operació a la qual solament tindran dret els alumnes que hagin aprovat l'examen teòric final en les condicions anteriors descrites (25 punts mínim i no haver deixat en blanc o contestat totalment malament dues preguntes). En un altre cas, com s'ha indicat, la qualificació màxima de l'alumne o alumna serà de 4 i haurà de presentar-se a l'examen de reavaluació en les condicions que es detallen a continuació.

La regla anterior té la següent excepció: Quan la qualificació conjunta obtinguda superi els 50 punts, però la nota final de l'examen teòric sigui de 25, la nota final de l'assignatura serà de 5, sense que procedeixi promig.

2.-SISTEMA DE REEVALUACIÓ

Podran acollir-se a aquest sistema:

a/ Els alumnes que no hagin superat el sistema ordinari descrit anteriorment, o que no s'hagin presentat a l'examen teòric ordinari. Podran optar entre mantenir la nota obtinguda mitjançant el sistema d'avaluació pràctica més el test, en aquest cas solament hauran de realitzar l'examen teòric, o recuperar la totalitat de l'assignatura.

b/ Els/les estudiants que no s'hagin presentat al sistema d'avaluació ordinari, que hauran de realitzar les dues proves d'avaluació previstes.

El sistema de reavaluació es basa en la resolució d'un examen que constarà de dues parts:

2.1 Una part teòrica que consistirà en la resolució de 5 preguntes d'extensió mitjana totes elles relacionades amb les matèries contingudes al programa de l'assignatura. Cadascuna de les preguntes de l'examen es qualificarà de 0 a 10 punts. La qualificació d'aquesta part s'obté de la suma de la puntuació total obtinguda en cada pregunta, amb un màxim de 50 punts. Aquesta part de l'examen tindrà un valor del 50% de la nota final. Quan la qualificació de l'examen final teòric sigui inferior a 25 la nota final de l'assignatura serà suspès. Dues preguntes en blanc o amb resposta totalment equivocada, suposen el suspens de l'examen. En aquests casos la nota màxima final serà de 4.

2.2 Una part pràctica que consistirà en la resolució convenientment fonamentada en dret, d'un supòsit pràctic amb el contingut temàtic corresponent a la matèria objecte d'examen. Per a la resolució d'aquesta part només es podrà disposar, com a material de suport, d'una recopilació de normativa laboral i de Seguretat Social, calculadora i calendari. Aquesta part de l'examen tindrà un valor del 50% de la nota. La qualificació màxima a obtenir seria de 50 punts.

La qualificació final de l'assignatura s'obté de la suma de la nota de la suma de les dues proves descrites dividida entre 10, operació a la qual solament tindran dret els alumnes que hagin aprovat l'examen teòric final en les condicions anteriors descrites (25 punts mínim i no haver deixat en blanc o contestat totalment malament dues preguntes). En un altre cas, com s'ha indicat, la qualificació màxima de l'alumne o alumna serà de 4 i suposa el suspens de l'assignatura. Tampoc superaran l'assignatura els i les estudiants que, sumant la nota obtinguda en l'examen teòric i en el pràctic, no arribin a 50 punts. En aquest cas, la nota màxima final serà de 4.

La regla anterior té la següent excepció: Quan la qualificació conjunta obtinguda superi els 50 punts, però la nota final de l'examen teòric sigui de 25, la nota final de l'assignatura serà de 5, sense que procedeixi promig.

3. DATES DELS EXÀMENS

Les dates de l'examen final teòric i la de la prova de recuperació seran les que determini la Facultat de Dret.

Per a la resta de les activitats avaluable, en cada grup de docència es publicaran al campus virtual la data concreta o la setmana de realització de les activitats avaluable sense perjudici que, excepcionalment i per causes de força major es puguin modificar amb el previ i l'antelació suficients.

4.-PROCEDIMENT DE REVISIÓ

La correcció i qualificació, tant dels dos casos pràctics avaluable com del test de consolidació i comprensió, podran ser revisats. prèvia petició dels alumnes interessats, en la data fixada pel professor responsable.

Per dur a terme la revisió de l'examen final teòric i/o de la prova de reavaluació, es fixarà una data pel docent responsable, que serà comunicada amb antelació suficient als alumnes interessats.

4. CONVOCATÒRIES

El nombre de convocatòries està establert en la normativa.

Tant en els exàmens finals com en els exàmens subsidiaris, presentar-se i suspendre o retirar-se després d'haver estat comunicades les preguntes, implica esgotar la convocatòria.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
AVALUACIO DOS CASOS PRACTICS	20 %	3	0,12	4, 5, 6, 7, 8
EXAMEN TEORIC	50%	1,5	0,06	1, 2, 3, 5
PARTICIPACIÓ, ASSITÈNCIA, PRESENTACIÓ TREBALLS	10 %	0	0	1, 3, 4, 5, 6, 7, 8
TEST DE CONSOLIDACIÓ I COMPENSIÓ TEORIC/PRACTIC	20%	0,5	0,02	2, 3, 7

Bibliografia

1. BIBLIOGRAFIA

TEORIA:

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

. RODRIGUEZ RAMOS, MJ; GORELLI HERNANDEZ, J. Sistema de Seguridad Social, Tecnos

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

- ALARCON CARACUEL, M. R.; GONZALEZ ORTEGA, S. Compendio de Seguridad Social, Tecnos.
- ALMANSA PASTOR, J. M. Derecho de la Seguridad Social, Tecnos.
- ALONSO OLEA, M.; TORTUERO PLAZA, J. L. Instituciones de Seguridad Social, Civitas.
- DE LA VILLA, L.E., DESDENTADO BONETE, A.: Manual de Seguridad Social, Aranzadi, Pamplona.
- RODRIGUEZ RAMOS, MJ; GORELLI HERNANDEZ, J. Sistema de Seguridad Social, Tecnos
- JOSE F BLASCO LAHOZ, "Curso de Seguridad Social I. Parte General", Tirant lo Blanc

PRÀCTICA:

- BENAVIDES VICO, A.: Análisis práctico de las prestaciones de la Seguridad Social, Lex Nova.
- Manual práctico de cotización: Editado por la Tesorería General de la Seguridad Social

2. Enllaços web

www.seg-social.es

